

Vztahy v náhradní rodinné péči

publikováno pro portál Šance dětem

Jaká jsou specifika vztahů v náhradní rodinné péči? Co se děje mezi partnery, mezi dětmi, tedy v celém rodinném systému, pokud je dítě osvojeno či přijato do pěstounské péče? Jen málo se mluví o tzv. „vytěsněných vztazích“, tedy o biologických rodičích.

1. Vztahový okruh – mezi partnery
2. Vztahový okruh – mezi rodiči a dětmi
3. Vztahový okruh – mezi dětmi
4. Vztahový okruh – „vytěsněné vztahy“

A. Osvojení

Charakteristika

Osvojením neboli **adopcí** přijímají manželé, partneři či jednotlivci z hlediska práva dítě za vlastní a získávají plnou rodičovskou zodpovědnost. Osvojením vzniká mezi osvojitelem a osvojencem **vztah jako mezi rodičem a dítětem**, rovněž tak vzniká vztah příbuzenský k ostatním členům rodiny osvojitele. Veškerá vzájemná práva a povinnosti mezi osvojencem a jeho původní rodinou osvojením zanikají. Osvojitelé jsou ze zákona zapsáni do matriky, dítě získává příjmení nových rodičů. O osvojení rozhoduje soud a před jeho rozhodnutím musí být dítě po dobu nejméně šesti měsíců v péči budoucího osvojitele, a to na jeho náklady.

Žadatelé o osvojení si mohou určit „požadavky na dítě“, tedy rozmyslet si pohlaví a věk dítěte, jeho zdravotní stav a zvážit míru případného postižení, zvážit přijatelnost anamnézy dítěte / roli hraje např. alkoholová či drogová závislost matky/. Nejčastějším požadavkem budoucích rodičů bývá „zdravé dítě do jednoho roku majoritního etnika“.

Co ovlivňuje vztahy v rámci osvojení

1. Motiv

Hlavním motivem žadatelů o osvojení bývá **řešení partnerské neplodnosti**. Setkáváme se s páry, kteří roky usilují o početí dítěte nebo kteří opakovaně o nenarozené nebo i narozené dítě přišly. Společným jmenovatelem těchto situací je traumatizující stav a bolestivé události, které byly dlouhodobě přítomny. Obvykle žádosti o osvojení předchází níže uvedené situace a adopce bývá považována za poslední naději mít společné dítě.

Situace, jimž byli partneři vystaveni:

Zdravotní stav, který neumožnil nikdy počnout dítě

Úspěšné početí, ale ukončené spontánním potratem, často opakovaně

Porod mrtvého dítěte

Neúspěšné umělé oplodnění

Děti již jsou z předchozího vztahu u jednoho či obou partnerů

Partneři mají společně handicapované dítě- panuje obava z dalšího početí či narození opět postiženého dítěte

Opětovné početí neumožňuje zdravotní stav / většinou gynekologické povahy, protože

jinak musí žadatel o osvojení splňovat podmínky zdravotního stavu, který by nebránil ve svěření dítěte/

2. Dosavadní životní zkušenosti

Na budoucích vztazích se podílí dosavadní prožitá životní zkušenost-týká se partnerství, ale i zkušeností s výchovou dětí. Ty mohou být značně rozdílné, záleží na dosud prožitém životě, v jaké životní etapě se partneři potkali apod.

Často se setkáváme s párem v novém vztahu, kdy žena má děti ze vztahu předchozího a přejí si s druhým manželem mít společné dítě. Dochází k nevyváženosti, kdy žena je již zkušenou matkou a muž se teprve chystá být otcem. Avšak i situace, která se může jevit jako vztahově nevyvážená, může být přirozeným vyústěním života obou a může jim nová role vyhovovat.

Dana / 38 let/, Richard / 32 let/. Žena má z prvního manželství dvě dcery / 14 a 12 let/. Spolu jsou v partnerství 5 let, půl roku manželé. Muž jezdí na montáže do zahraničí, vrací se na víkend. Richard přišel v 18ti letech o matku, zemřela na nádor mozku. K Daně vzhlíží, respektuje ji, s jejími dcerami vychází jako kamarád. Oba partneři si přejí osvojit a vychovávat chlapce. Richard svou rodičovskou nezkušenost dokáže vyvážit tím, že: „s holkama sportuju, hrajeme deskový hry. Když je potřeba, tak je pohoním, ale spíš poslouchají mamku, ta je hlavně vychovává. Taký respektuju, že mají holky svého otce, který si je bere a tráví s nima čas. Umíme se domluvit a neděláme si naschvály.“

3. Postoj k osvojení

Tady se setkáváme s tématy jako **vyřešení partnerské neplodnosti či nemožnosti přivést na svět vlastní dítě.**

Postoj k rozhodnutí o osvojení dítěte prochází etapami změn a vývoje, které bývá rozmanitě dlouhé, nejen pro daný pár, ale i pro jednotlivé partnery. Zpočátku některý muž nechce ani slyšet o adopci, časem a neúspěchy v dosažení vlastní plodnosti začíná o tématu přemýšlet a naslouchat své ženě. U žen je známo, že v určité etapě jim začíná být lhostejné, jakou cestou dítě získají, a tak osvojení brzy začne být přijatelnou variantou.

Mezi postoje, které nepovažujeme v praxi za příliš vhodné a prospěšné pro dítě jsou:

„ chceme dítě, protože ho mají všichni kolem nás a jako bezdětní jsme divní “

„ chceme zachránit nějaké dítě“

Doporučení rodičům:

V samotném procesu žádosti o adopci a procházení přípravou žadatelů jsou budoucí rodiče konfrontováni s otázkami typu:

*„ Jsme **skutečně** připraveni přijmout dítě? “*

„ Co obnáší to skutečně? – důležitá jsou témata : vyřešení neúspěšného vlastního biologického rodičovství : připravenost na pochybnosti o vlastním mateřství : jak se liší idealizace dítěte od již zažívané reality

přijátého dítěte?

1. Vztahový okruh – mezi partnery

Změny a vliv osvojení na partnerství

S přijetím dítěte do rodiny přichází obrovská a hodně rychlá změna. Osvojitelé, poté co se stali schválenými žadatelé o osvojení, prošli mnohaměsíční cestou naplněnou návštěvami sociálních

pracovnic, psychologické diagnostiky a přípravami žadatelů o osvojení. Zařazení žadatelé o osvojení pak čekají na přijetí vhodného dítěte a čas čekání je velmi nejistý, naplněný zklamáním, očekáváním a netrpělivostí. A pak najednou zazvoní telefon a vše se rozjede závratnou rychlostí. První kontakty, návštěvy a převzetí dítěte do domácího prostředí. Ačkoli žádají oba partneři, najednou se vše směřuje k ženě, ženy bývají s otázkami aktivnější, muž začíná ustupovat do pozadí. Na tom opravdu není nic zvláštního a je jen nemnoho mužů, kteří by si po narození dítěte nepřipadali na pověstné „vedlejší koleji“.

Eva / 39 let/, Honza / 42 let/, dvanáct let manželé, opakované neúspěšné pokusy o přirozené početí, i selhání umělého oplodnění, pak osvojení holčičky – Klárka, 4 měsíce, v rodině 6 týdnů. Situace již během prvních týdnů vyústila v partnerskou krizi.

Eva :“ Péče o malou je hodně náročná, špatně spí a bolí ji břicho. Čekala jsem, že Honza pomůže, jenomže on říká, že se potřebuje do práce vyspat, že já jsem na mateřské dovolené. Mám pocit, že na Klárku žárlí, někdy v noci vstane, když ji krmím a dožaduje se, že chce, abych mu uvařila kakao, že nemůže spát. Hrozně mě to naštvalo a pohádala jsem se s ním. Připadá mi, že závidí, Klárce, jak jsme teď spojení. Nejhorší je, že mě někdy napadá, že kdyby se takhle choval dál, tak s ním nebudu. S Klárkou to zvládneme i samy.“

Honza. „ Eva se hrozně změnila, celou dobu jsme toužili společně po dítěti, že nás to ještě víc spojí. Teď mám pocit, že nás Klárka naopak rozdělila. Připadá mi, že je tou malou úplně posedlá, mluví jen o ní, vůbec ji nezajímám. Odhání mě, o sexu ani nemluví. Mám dojem, že jsem navíc, takhle jsem si to tedy nepředstavoval.“

Problematická skutečnost vznikne, když muž je nezralý, začne na dítě žárlit. Dožaduje se pak obvykle velmi nemístné pozornosti a nic neodradí ženu, než právě tento druh sebestředného chování. Potřebuje po svém boku tolerantního a chápavého partnera, protože si právě prožívá určitou formu naplněného biologického mateřství. Jakmile poskytne mateřskou náruč, stává se plnohodnotnou matkou. Na rozdíl od otců jsou ženy nadšeny miminky a užívají si péči o ně. Plně si užívají dotyky, neverbální komunikaci dítěte a svou vlastní verbální komunikaci směrem k dítěti. Dítě se pro toto období stane středobodem ženy a pokud muž se rozhodne v tomto období „bojovat“ za svá ztracená práva a o svou pozici, nemá zpravidla šanci. Muž se pak může cítit zneužitý „celou dobu chtěla jenom dítě, teď když ho má, tak jsem jí ukradenej.“

Doporučení rodičům:

Můžete si být jisti, že ať s narozením dítěte, tak s přijetím dítěte do rodiny vždycky přijdou změny v partnerství.

„ neodsouvejte příliš ztatečně a přezíravě partnera na „druhou kolej“

„ poskytujte mu pozornost a buďte pozorní k jeho starostem / třeba z práce/“

Nejste jen doma na mateřské dovolené, ale z pracující ženy, jste najednou žena v domácnosti, což je muži považováno za automatické, ovšem pro ženu zvyklou pracovat to tak samozřejmě být nemusí.

„ zkuste vyvažovat a pokuste se být dobrou „ hospodyňkou“- setkání u stolu nad dobrou večeří umí rozptýlit kdejaké nahromaděné napětí

2. Vztahový okruh – mezi rodiči a dětmi

1. Obavy ze selhání

Obavu ze selhání má každý soudný rodič, protože jen odpovědný si také položí otázku „ jak to všechno zvládnou?“ Ovšem u osvojení nelze opominout fakt, že matka neprožila biologické devítiměsíční těhotenství, které ji připravuje na mateřství. Matky osvojitelky prožívají krize po přijetí dítěte právě proto, že jsou konfrontovány s péčí o kojence či batole a při první nespokojenosti dítěte, vyjadřující se samozřejmě pláčem, prožívají pocit selhání a nedostačivosti. Je důležité matky na tento fakt připravit, že se jedná o přirozenou reakci a že je důležité s problémem se neuzavřít a požádat o adekvátní formu pomoci.

2. Očekávání, idealizace versus realita

Biologické matky žijí devět měsíců fyzickým a psychickým spojením s dítětem, představují si je, sní o něm, zkouší na ně mluvit vybraným jménem. Adoptivní matky také sní o miminku, ale nemohou se opřít o fyzickou zkušenost. Po přijetí dítěte se učí sjednotit svou představu a sny s konkrétním dítětem. Samotné přijetí dítěte je pak usnadněno či komplikováno tím, do jaké míry bylo dítě vybráno podle představ a požadavků rodičů. Je přežívajícím mýtem myslet si, že „*láskyplně přijmu jakékoliv dítě, protože to je opuštěná chudinka*“.

Doporučení rodičům

*- „naplnilo se vaše očekávání a radost z dítěte nebo přišlo zklamání / a jste ochotni si ho přiznat? /
- Se svými obavami se svěřte partnerovi či blízké osobě, rozumějící vaší situaci
- Po přijetí dítěte mohou přijít deprese a stavy, kdy zejména matka má strach, že nezvládne a že nedokáže dítě přijmout „když ho držím v náručí, tak nic necítím“, pak vyhledejte odbornou pomoc / byl-li dobře navázán kontakt s psychologem v rámci přípravy žadatelů o NRP, je dobré obrátit se na něj. Někdy je lepší i medikace, než prohlubování depresivních symptomů.*

3. Vztahový okruh – „vytěsněné vztahy“

Těmito „vytěsněnými vztahy“ míníme „vztahy“ k biologické rodině. Můžete snadno namítnout, že se v podstatě o žádné vztahy nejedná, když nedochází ke vzájemnému kontaktu, dítě má nové jméno, které tvoří jeho novou identitu, má nové příbuzenské vztahy.

Není možné myslet si, že osvojitel nebude přemýšlet o biologickém rodiči, zejména matce a dávat je do souvislosti s chováním dítěte. Jedná-li se o pozitivní projevy a pokroky, máme tendenci přičítat si zásluhy své výchově a působení. V opačném případě, vyskytnou-li se nežádoucí projevy, začneme přemýšlet v duchu „*má to po ní?*“

Skutečnou zatěžkávací zkouškou je období puberty a adolescence, kdy úkolem dítěte je **najít si vlastní identitu**. Jenomže ta není sumou výchovnou rad a dobrých a dosud respektovaných pravidel. Dítě se musí setkat se svými kořeny a nalézt vlastní cestu. Někdy se pustí do otevřeného konfliktu se svými adoptivními rodiči, jindy prožívají opravdový nezáměr / kdy motivem je úzkost dítěte, které nechce svého rodiče zradit a zranit / a nezřídka demonstrují nezáměr a ve skutečnosti potajmu pátrají po svých kořenech, rodičích, prarodičích a případných sourozencích.

Doporučení rodičům:

- **Dospívání bude nejtěžším obdobím, dáte-li ale pevné a láskyplné základy spojené s důvěrou dítěte ve vás, pak může být proces výrazně snadnější**
- **V období dospívání, kdy si dítě hledá vlastní identitu a to znamená, že i různým způsobem a různou mírou experimentuje, budete nejvíce konfrontováni s anamnézou biologických rodičů a budete mít tendenci spojovat nežádoucí chování dítěte s jeho rodiči. Zkuste si uvědomit, že „jeho kamarádi, kteří jsou z dobré rodiny, taky zkoušejí kouřit...“**
- **Ptá-li se dítě na své rodiče, řekněte po pravdě, co víte. Někdy ovšem musí být pravda vzhledem k okolnostem „dávkováná“. Také máte právo prostě nevědět.**
- **Pokud se dítě bude chtít seznámit se svými kořeny, rozlište, jde-li o čin vzdorovitosti a snahu dítěte zranit slabé místo rodiče nebo o poctivou snahu něco se o svých kořenech dozvědět. V první situaci se zdržte ho nabádat ke vděku apod., naopak překvapte paradoxně „že by to byl dobrý nápad a jak mu můžete pomoci“- tím si velmi snadno ověříte, zda-li vás dítě ve své vzdorující revoltě jen netrestá a nezkouší vaše hranice. Obvykle to dítě až vyděsí a přestane mít zájem. Bude-li to však téma, které bude živit zlost, bude v tom pokračovat. V druhé situaci, obvykle se děje, až když je dítě zralejší, dítě nevydírejte a naslouchejte jeho snahám, prožívejte s ním.**

-

Pěstounská péče

Charakteristika

Pěstounskou péčí rozumíme **právní vztah**, ve kterém svěřené dítě nemá práva biologického potomka a vztah končí nejpozději dosažením jeho plné plnoletosti. O svěření rozhodne příslušný soud.

Pěstounská péče je určena především dětem, které ze zdravotních nebo sociálních důvodů nemohou být osvojeny, nejsou tzv. právně volné. Často jde o děti starší a skupiny sourozenců. V praxi se uplatňují dva typy pěstounské péče – individuální a skupinová. Pěstoun pobírá placenou formu odměn a příspěvků na dítě.

Co ovlivňuje vztahy v rámci pěstounské péče / PP/

1. Motiv

Hlavním motivem žadatelů o pěstounskou péči je **pomoci znevýhodněnému dítěti vyrůstat ve funkční rodině**.

O pěstounskou péči žádají i samožadatelé, většinou ženy, které buď věkem nebo z jiných důvodů zcela nevyhovují požadavkům pro osvojení. Jedná se také o řešení vlastní neplodnosti u rodin s nižším příjmem, protože role pěstouna je finančně ohodnocená. Další skupinou bývají pěstouni, jejichž vlastní děti již odrůstají či dospěli a oni cítí, že by rádi poskytli pomoc dalšímu dítěti či dětem.

2. Dosavadní životní zkušenosti

- rodiče, kteří vychovávají své děti v rodině
- rodiče, kterým již vlastní děti odrůstly či odrůstají
- rodiče, kteří přišli o dítě
- velká pěstounská rodina

3. Postoj k pěstounské péči

- „ je potřeba uchránit dítě před dětským domovem“
- „ pomůžeme dítěti, aby si v rodině mohlo vytvořit blízké vztahy“
- „ pomůžeme je finančně i sociálně zabezpečit, dostane vzdělání“
- „ pomůžeme mu navázat blízké vztahy se sourozenci“
- „ pomůžeme mu ochránit od nežádoucích vlivů biologických rodičů“

1. Vztahový okruh – mezi partnery

Změny se odvíjejí od vzájemného souladu partnerů v rozhodnutí realizovat PP. Pokud je zřetelná iniciativa pouze jednoho z partnerů, vztahy k novému členovi se promítnou i do partnerského vztahu. Je třeba prozkoumat kvalitu partnerství před uskutečněním pěstounské péče, protože představuje mimořádnou zátěž.

Zpočátku, tedy po přijetí dítěte, je péčí o dítě více zatížena žena. V období dospívání dítěte, zejména chlapce, je pak třeba mít k dispozici otce, který zastupuje mužskou figuru.

Pěstounská rodina si musí uvědomovat jistá omezení pro dosavadní rodinu, která po přijetí přijdou-problematické jsou např. cesty do zahraničí / děti většinou nemívají své cestovní doklady/.

2. Vztahový okruh – mezi rodiči a dětmi

Pěstounské rodiny se mají možnost setkávat, a tak si předávat cenné zkušenosti. Mohou konfrontovat svoje starosti o děti s ostatními pěstouny. Jsou zvyklí ventilovat problémy a učit se je řešit.

Často totiž zjišťují, že co bylo dosud snadné u vlastních dětí a zvládnutelné běžnými výchovnými prostředky, najednou neplatí. I v tomto směru by měli být připraveni a neidealizovat si vlastní výchovné možnosti a schopnosti.

Zvláštním fenoménem pěstounských rodičů je někdy „přísnost k vlastním dětem“. Někteří rodiče se tolik obávají, aby náhodou nestránili „těm svým“ na úkor „těch přijatých“, že nakonec jsou velmi přísní a nároční na své vlastní děti.

Kája/ 12 let/- „Dalík je u nás už tři roky, je o rok mladší než já. Mám ještě sestru, ale ta je už je na intru, jezdí jen o víkend. Dalibor byl předtím v děcáku, jeho máma se o něj nestarala, tátu nemá. Tak jsme si ho vzali. Byl vyplašený, neuměl si hrát a moc s námi mluvit. Ve škole mu to nešlo, opakoval. Za půl roku ale rozvázal a chová se jako by mu všechno patřilo. Pořád skáče po tátovi a chodí se mazlit k mámě. Někdy mám dojem, že to dělá naschvál, abych to viděl. Nejhorší je, že už mě tak štvál, protože mi pořád bral věci a provokoval mě, že jsem to nevydržel a namlátil mu. Šel si stěžovat, naši se hrozně zlobili, že mu ubližuju. Dostal jsem vynadáno a nesmím 3 dny na počítač.“

3. Vztahový okruh – mezi dětmi

Nejdůležitější témata

- Srovnávání úspěchů mezi dětmi
- Očekávání úspěchů, které se povedly u biologických dětí
- Nejtěžší je emočně se podělit o své rodiče s cizím dítětem, které často vytlačuje ty biologické / dožaduje se naplnění dosud nenaplněných potřeb/
 - „ tak ho pusť Maruško na ten klín, chudáčka“,
 - „ nebud' takový sobec“
 - „ pěkně se teď se vším rozdělíš“

Čemu jsou děti v pěstounské péči vystaveny?

- **Kontaktu s biologickými rodiči / leckdy jen možností/ a vlivu na dítě**

-

Barča / 13 let/, v rodině od pěti let, poté, co byla biologické matce odebrána sociální péči. Přijali ji pěstouni, kteří sami tragicky přišli o jediného dospělého syna. Barča do nové rodiny skvěle zapadla, s „ mamkou i taťkou moc dobře vychází“. Před rokem se jí ozvala biologická matka z USA, kde nyní žije. Vypadá to, že se po bouřlivém životě usadila, má s manželem další dvě děti. Začala Báře psát dopisy, že by byla ráda, kdyby si ji vzala do USA. Barča reagovala velmi úzkostně, objevily se bolesti hlavy, nauzea, úzkostné stavy. „ Bojím se, aby si pro mě máma nepřijela. Nechci přijít o mamku s taťkou, chci tady studovat střední školu. Možná bych mámu někdy chtěla vidět, ale teď určitě ne. Nevěřím jí, že bych se měla líp. Nevím, co jí mám na dopisy odepsat, nechci se jí dotknout, ale taky nechci, aby si myslela, že mi na ní kdovíjak záleží“.

- **Potřebě zapadnout do nové rodiny-** velmi důležité bývá **příjmení** pro dítě v PP. Dříve byla možnost právním aktem sjednotit příjmení s novou rodinou, dnes je preferována identita biologická. Pro dítě má ovšem význam příjmení velikou roli- na jedné straně se, potřebuje oddělit od rodičů, jejichž péče selhala a dítě bylo objektem takovéto péče a na druhé straně se potřebuje identifikovat s novou rodinou

-

Martin/ 8 let/. Od předškolního věku tvrdil, že je Sýkorů, i když jeho příjmení znělo jinak. Soud nepovolil změnu příjmení v souladu s novou rodinou, Martin se ale zařídil podle svého. Na své pravé příjmení nereaguje, všem tvrdí, že je Sýkora. Sešity si ve škole podepsal také rodinným jménem. Ve škole- vesnice, po dohod s pěstouny tento postoj s porozuměním

tolerují, pouze vysvědčení jako úřední listinu vydávají pod jménem biologických rodičů/

- **Srovnávání s ostatními dětmi v rodině** / mohou být jak vlastní, tak další děti v PP/

-

Honza / 15 let, romský původ/ u vysokoškolsky vzdělaných pěstounů. Jejich vlastní děti již mají své rodiny, žijí mimo rodinu. Rodiče se domnívali, že Honza vystuduje, když se to povedlo u jejich vlastních. Byli přesvědčeni o významu svého působení a péče. Honzovi se také do osmé třídy celkem dobře dařilo, vypadalo to, že bude moci jít na střední školu. Od poloviny osmé třídy výrazný pokles výkonnosti, jak mentální tak fyzické. Nejráději hraje hry na PC, florbalové tréninky fláká. Ve škole je na propadnutí. Odsekává, je uzavřený. Začal se chytat party, kouří. Rodiče se se stavem věcí jen těžko vyrovnávají, uvažují o zrušení pěstounské péče.

Doporučení pěstounům:

- **Nesrovnávejte nesrovnatelné- tedy vlastní děti s pěstounskými, své rodičovské schopnosti a metody / to , co platilo u vlastních dětí, bývá zpravidla jinak u pěstounských/.**
- **Věnujte se i nadále vlastním dětem, ať nevezbudíte enormní žárlivost a rivalitu**
- **Vaše dítě sice může verbalizovat radost z přijatého sourozence, ale není to jen proto, že se to po něm očekává?**
- **Neklad'te na vlastní děti příliš velký požadavek na ohledy vůči přijatému dítěti**
- **Záleží na okolnostech, ale jsou-li příznivé, podporujte vztah dítěte s jeho biologickým rodičem a s jeho sourozenci / velmi užitečný je kontakt s rodinami, kde jsou např. umístění sourozenci dítěte- je to důležité pro pocit, že dítě někam svébytně patří/. Ať se rodina snaží sebevíc, pěstounské děti mívají pocit , že do rodiny stejnou vyrovnaností nepatří / i jiné jméno, větší četnost problémů apod./**

A. Příbuzenská pěstounská péče

Charakteristika

Pokud rodiče dítěte nechtějí nebo nemohou o své dítě osobně pečovat a není možné jim stanovit vyživovací povinnost na dítě, může být dítě svěřeno do pěstounské péče jiného rodinného příslušníka, nejčastěji prarodiče nebo jiného příbuzného. Tato osoba pak má nárok pobírat pěstounské dávky. Výjimkou jsou osoby v přímé příbuzenské linii (prarodiče), které mají vůči dítěti ze zákona vyživovací povinnost/ mají nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte/.

Co ovlivňuje vztahy v rámci NRP

1.Motiv

Jedná se o **nutnost a ochotu postarat se o dítě v rámci příbuzenských vztahů.**

2.Vznik příbuzenské pěstounské péče

Na základě tragédie v rodině

Na základě nedostatečné péče

Na základě opuštění dítěte

Dále odkaz na článek PPP- K.Krtičková,2014

B. Pěstounská péče na přechodnou dobu

Charakteristika

Jedná se o státem podporovanou rodinnou formu péče, která by měla být nezletilým dětem poskytována po nezbytně nutnou, poměrně krátkou dobu v domácnostech pěstounů. Děti, které náhle nemohou zůstat ve své rodině, ale jejich situace neodpovídá osvojení nebo dlouhodobé pěstounské péči, mohou být tedy umístěny do přechodných pěstounských rodin. V péči pěstounů na přechodnou dobu jsou také děti, pro které se v tu chvíli hledá dlouhodobé řešení (návrat do vlastní rodiny, adopce, dlouhodobá pěstounská péče apod.)

Svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu může nařídít soud předběžným opatřením na návrh orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Pěstounská péče na přechodnou dobu může trvat **nejdéle jeden rok**. To neplatí v případě, že jsou do pěstounské péče téhož pěstouna svěřeni sourozenci dítěte, kteří byli do této péče svěřeni později, ne však na dobu delší, než po kterou má trvat pěstounská péče u sourozence, jenž byl do pěstounské péče na přechodnou dobu témuž pěstounovi svěřen jako poslední.

Poměrně úspěšně se ujala **raná pěstounská péče na přechodnou dobu**. Původním záměrem bylo, aby se dítě vyhnulo pobytu v Kojeneckém ústavu a bylo na přechodnou dobu svěřeno do péče jedné osoby, která péči supluje matku.

Co ovlivňuje vztahy v rámci pěstounské péče na přechodnou dobu /PPDP/

Motiv

V podstatě se jedná o druh **zaměstnání**, které smluvně uzavírá pěstoun s Krajským úřadem, které zaštiťuje MPSV.

Vztahový okruh – mezi partnery, mezi dětmi

I když se jedná o výkon povolání, nelze si myslet, že by se vyhnula ostatním členům rodiny, kteří žijí ve společné domácnosti. Partner pěstounky musí přijmout, že žena se s plnou odpovědností věnuje dítěti, a to v podstatě 24 hodin. Při výkonu své profese může sice čerpat dovolenou, ta je ale v podstatě realizovatelná jen v mezidobí- tj. jedná se o časové období, kdy předá dítě do nové rodiny a než přijme další dítě do péče.

Pro roli pěstounky v rané PPDP je výhodnější, jsou –li jejich vlastní děti odrostlé. Často jsou samy již babičkami, tak se zároveň starají i o vnoučata.

Jana/ 54 let, 3. dítě v péči pro ranou PPDP, dcera Eva 28 let, roční chlapec/. „ Jsme teď obě na takové mateřské . Mamka mi pomáhá s Vojtou, já zase někdy ohlížím „ její děti“ , když si potřebuje dojít k doktorovi. Hodně si pomáháme, je to pak jednodušší. Okolí nás bere dobře, jen někdy neví, jestli si mamka taky ještě nepořádila dítě. U nás je skvělý, že pomáhá i můj manžel, ale hlavně táta. Ten je taková chůva. Mamka má někdy migrény , není pořádně vyspalá, tak zastoupí táta. Nevím, jak by to zvládla , kdyby na to byla úplně sama.“